

Byla C-209/03

**The Queen Dany Bidar prašymu
prieš
London Borough of Ealing ir
Secretary of State for Education and Skills**

*(High Court of Justice (England & Wales),
Queen's Bench Division (Administrative Court))*
prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Sąjungos pilietybė — EB 12 ir 18 straipsniai — Pagalba studentams suteikiant subsidijuojamą paskolą — Nuostata, numatanti tokių paskolų suteikimą tik valstybės narės teritorijoje įsikūrusiems studentams“

Generalinio advokato L. A. Geelhoed išvada, pateikta 2004 m. lapkričio 11 d. I-2122
2005 m. kovo 15 d. Teisingumo Teismo (didžioji kolegija) sprendimas . . . I-2151

Sprendimo santrauka

1. *EB sutartis — Taikymo sritis draudimo diskriminuoti dėl pilietybės tikslais — Studentams teikiama pagalba jų išlaikymo išlaidoms padengti — Įtraukimas — Nacionalinės teisės*

aktai, kurie numato, kad tokią pagalbą gali gauti tik nuolat valstybės teritorijoje gyvenantys studentai — Galimybės studentams, kurie yra kitų valstybių narių piliečiai, būti laikomiems nuolat gyvenančiais asmenimis, nebuvimas — Nepriimtinumai
(EB 12 str.)

2. *Prejudiciniai klausimai — Aiškinimas — Aiškinamųjų sprendimų veikimas laiko atžvilgiu — Veikimas atgaline data — Teisingumo Teismo nustatytas apribojimas — Sąlygos — Finansinių sprendimų pasekmių svarba atitinkamai valstybei narei — Lemiamos reikšmės neturintis kriterijus*
(EB 234 str.)

1. Pagalba priimančiojoje valstybėje narėje teisėtai gyvenantiems studentams, suteikiant subsidijuojamas paskolas arba stipendijas, kurios skirtos jų išlaikymo išlaidoms padengti, patenka į Sutarties taikymo sritį EB 12 straipsnio pirmojoje pastraipoje numatyto draudimo diskriminuoti taikymo tikslais.

Žinoma, kad valstybė narė teisėtai gali šią pagalbą teikti tik tiems studentams, kurie įrodė tam tikrą integracijos į šios valstybės visuomenę lygį. Bet ji negali reikalauti iš atitinkamų studentų įrodyti jų ryšio su šios valstybės darbo rinka. Tačiau tam tikros integracijos reikalavimas gali būti laikomas patenkinu, jei nustatoma, kad tas studentas tam tikrą laiką gyveno priimančiojoje valstybėje narėje.

Ši nuostata turi būti aiškinama taip, kad ji draudžia nacionalinius teisės aktus, kurie numato, jog studentai gali gauti tokią pagalbą, tik jei jie nuolat gyvena priimančiojoje valstybėje narėje, ir nenumato jokios galimybės studentui, kuris yra kitos valstybės narės pilietis, gauti nuolat gyvenančio asmens statusą, net jei jis teisėtai gyvena priimančiojoje valstybėje narėje ir joje pabaigė didelę dalį vidurinio mokslo bei dėl to turi realų ryšį su šios valstybės visuomene.

Vis dėlto dėl šių teisės aktų, nenumatančių jokios galimybės studentui, kuris yra kitos valstybės narės pilietis, gauti nuolat gyvenančio asmens statusą, toks pilietis, kad ir koks būtų jo realios integracijos lygis, atsiduria padėtyje, kurioje jis neturi jokių galimybių gauti pagalbą, ir todėl jie sudaro kliūtį toliau mokytis tokiomis pačiomis sąlygomis,

kokiomis tai gali daryti tokioje pačioje situacijoje esantis šios valstybės pilietis.

(žr. 48, 57–59, 61–63 punktus, rezoliucinės dalies 1, 2 punktus)

2. Teisingumo Teismas, aiškindamas Bendrijos teisės nuostatą, aiškina tik jos reikšmę ir taikymo sritį taip, kaip ji turėtų būti suprantama ir taikoma nuo jos priėmimo momento. Iš to išplaukia, kad teismas taip išaiškintą nuostatą gali ir turi taikyti net ir teisiniams santykiams, kurie prasidėjo ar atsirado prieš priimant sprendimą dėl prašymo išaiškinti, jei, be kita ko, patenkinamos

sąlygos, leidžiančios kompetentingame teisme pareikšti su šios nuostatos taikymu susijusį ieškinį. Tik išimtinėmis aplinkybėmis Teisingumo Teismas gali, taikydamas Bendrijos teisės sistemai būdingą bendrąjį teisinio saugumo principą, apriboti bet kurio suinteresuotojo asmens galimybę remtis jo išaiškinta norma, siekiant užginčyti sąžiningai nustatytus teisinius santykius. Finansinės pasekmės, galinčios kilti valstybei narei dėl sprendimo, priimto byloje dėl prejudicinio sprendimo, pačios savaime nepateisina tokio sprendimo veikimo laiko atžvilgiu apribojimo.

(žr. 66–68 punktus, rezoliucinės dalies 3 punktą)